

TERHI HEINO

Tasapainoharjoituksia

9.9.-2.10.2022

Terhi Heinin tuotannon voi nähdä pyörteenä, joka jatkuessaan porautuu yhä syvemmälle kulttuuriekologisiin teemoihin. Hän hyödyntää samankaltaisia materiaaleja yhä uudestaan tavalla, joka tuo teoksiin sisällöllisiä kerroksia aiemmista näyttelyistä. Samalla pienet muutokset ja eleet syventävät sanottavaa kohti uusia mahdollisia tulkintoja.

Heino käyttää materiaaleja, joilla on historia. Niitä ei ole luotu teoksia varten vaan ne on kerätty, löydetty ja saatu. Ajatus on, että aikojen lopussa teoksia ei enää ole. Ne eivät säily ikuisesti vaan maatuvat muun luonnon mukana. Kiertokulku on luonteva motiivi Heinin pyörteelle, käytetystä materiaalista syntyneet teokset ovat täynnä näkyviä mutta myös unohdettuja kertomuksia. Ja on selvää, ettei kertomus pysähdy teokseen. Heino ei lyö mitään lukkoon, hän jättää materiaalin eloon. Kaikki on haurasta ja se jatkaa matkaansa uuteen olomuotoon. Ei heti, mutta kun on kulunut sata tai kaksisataa vuotta teokset ovat olemassa enää dokumentteina ja muistijälkinä.

Voisi kuvitella, että tätä ei kannata sanoa ääneen galleriassa, joka myy teoksia. Koen kuitenkin päinvastoin. Ajassamme taide käsittelee paljon ympäristökysymyksiä. Silti teokset, joissa ekologiset teemat on aidosti sisäistetty, ovat harvinaisia. Tuntuu merkittävältä työskennellä sellaisen taiteilijan kanssa, joka on uskaltanut koko uransa ajan keskittyä maailman tärkeimpiin aiheisiin intiimisti. Uskaltanut olla hauras ajassa, jossa huutamalla saa suurimman huomion.

Mikä on se aihe, joka kantaa vuodesta toiseen, näyttelystä seuraavaan? Heino käsittelee ihmisen suhdetta ympäristöönsä. Ihmisen kykyä ymmärtää ja kunnioittaa luontoa. Hän yhdistää taitavasti inhimilliset teemat ekologiseen ajatteluun ja käsittelee lempeästi lapsuutta ja lapsuuteen liittyviä sukupuolisia konventioita. Hän uskaltaa hyödyntää teoksissaan nostalgiaa ja estetiikkaa, joka sukeltaa aikaan ennen kaiken läpätunkevaa ironista katsetta.

Uusimmissa teoksissa hän liikkuu yleisen ja yksityisen rajalla aiempaa intiimimmin. Hän käsittelee isänsä kuolemaa tavalla, jossa tekstimuotoiset muistot sivuavat globaaleja ajankohtaisia aiheita pakottomasti. Terhi Heino on tehnyt näyttelyn, jossa materiaali kohtaa tekstin luoden tilaan oman päiväkirjanomaisen todellisuuden, näkymättömän tilan, jota voi kulkea edestakaisin. Hän käsittelee myös ihmisen luontosuhteen pinnallisuutta muuntaen dokumentaarisuuden dekoraatioksi tavalla, joka paljastaa, miten kauas kasvien representaatiot voivat luonnosta etäännyä. Heinin materiaalit, kuten vanhojen kasvistojen sivut, kalojen evät, käytetyt teepussit ja vanha kartonki ovat kaikki visuaalisesti hienovireisiä. Niiden olemus on auringon polttama ja vuosikymmeniä sitten tarkoituksensa menettänyt. Ne taipuvat kuvataiteen visuaaliseen leikkiin vain, koska Heino kohtelee niitä riittävällä kunnioituksella.

Hän ei pakota eikä kuvittele käskevänsä. Katsoja aistii, millaista arvostavaa kosketusta hauraat materiaalit vaativat. Se, mitä Heino on tehnyt, tuntuu juuri nyt arvokkaalta ja kauniilta.

